

Grondprijs bepaalt succes extensiveren

Michel de Haan

Meer grond bij het bedrijf is een veel besproken methode om aan milieuwetgeving te voldoen. Bovendien waardeert de burger extensief gehouden vee erg. Vanuit de accountancy klinkt nogal eens het geluid dat extensivering kostbaar is als middel tegen mestafvoer.

Extensiveren kan echter ook zonder hoge kosten en is voor intensieve bedrijven het overwegen waard.

We hebben extensiveren gestalte gegeven door grond met gebruiksbeperkingen te pachten voor € 125,- per ha. In Nederland lijkt namelijk meer dan voldoende ruwvoer te zijn door een overaanbod van grond. De extra gepachte grond mag voor 15 juni niet gebruikt worden. De eerste snede wordt gehooïd en apart opgeslagen. De intensiteit daalt met 2.000 kg melk per ha. Het hooi wordt aan jongvee en droge koeien gevoerd.

Uit de cijfers blijkt dat de effecten van extensiveren afhankelijk zijn van de uitgangssituaties. Voor intensieve bedrijven (20.000 kg melk per ha of meer) lijkt deze vorm van extensiveren net economisch aantrekkelijk, echter de ecologische duurzaamheid verslechtert. Oorzaak hiervan is de verminderde mestafvoer bij de intensiefste bedrijven. Ter illustratie zijn in Tabel 1 de effecten op de verschillende duurzaamheidsindica-

toren weergegeven. Ook effecten van een aantal invloedrijke factoren zijn hierbij betrokken.

Goed voor imago, minder mestafzet

Bij een intensief bedrijf (20.000 kg melk per ha of meer) is extensiveren door goedkope grond te pachten economisch gunstig, vooral omdat mestafvoer wordt voorkomen. Extensief graslandgebruik scoort positief bij de burger en uit zich in een verhoogde indicatieve imagoscore. Wanneer het vee daarbij nog eens dag en nacht weidt, stijgt de imagoscore verder.

Grondaankoop duur

De arbeidsbehoefte stijgt. Voor ons voorbeeldbedrijf (zie Tabel 1) daalt daarmee ook de intern sociale duurzaamheid, omdat het bedrijf alleen met gezinsarbeid werkt. De ecologische duurzaamheid daalt door verminderde mestafvoer. Hierdoor emitteren meer gassen vanaf het bedrijf en vindt meer eutrofiëring plaats. Bovendien leidt aankoop van grond tot een daling van de economische duurzaamheid. Dit komt echter wel het vermogen (onderpand) van het bedrijf ten goede.

Wanneer perspectiefvol

Extensivering is vooral interessant voor veehouders met veel melk per ha. Bovendien is extensiveren interessant voor veehouders die onafhankelijk willen zijn van collega landbouwers voor mestplaatsing. Wanneer veel goedkope grond beschikbaar komt, is dit voor veel veehouders economisch interessant. Voorwaarde hiervoor is wel dat het voeroverschot te gelde te maken is.

Tabel 1 Effect van extensiveren (met invloedrijke factoren) voor situatie met 300.000 kg melk en 20.000 kg melk per ha op duurzaamheidsindicatoren (afwijking t.o.v. Basis)

	Basis	Extensivering	Invloedrijke factoren		
			Pacht € 500,- per ha ipv € 125,-	Dag en nacht weide ipv alleen overdag	Grond kopen voor € 25.000 ³ /ha
Aantal koeien	30	+0	+0	+0	+0
Oppervlakte (ha)	15	+1,7	+1,7	+1,7	+1,7
Mestafvoer (m ³)	181	-96	-96	-96	-96
Quotum (kg/ha)	20.000	-2000	-2000	-2000	-2000
Liquideitsontwikkeling ¹ (€)	-27485	+1,051	+414	+1,305	-2,180
Kritieke melkprijs ¹ (€/100 kg melk)	41,1	-0,4	-0,1	-0,4	-0,7
Arbeidsbehoefte (uren)	2339	+48	+48	+11	+48
Economische dzh² (%)	85	+1	-0	+1	-2
Intern sociale dzh² (%)	125	-2	-2	-2	-2
Indicatie imagoscore (%)	85	+6	+6	+14	+6
Ecologische dzh² (%)	89	-2	-2	-5	-2

Interessant als: Intensief bedrijf, grond goedkoop, ruwvoer verkoopbaar, veehouder onafhankelijk wil zijn

- 1) Basisfinanciering is € 1,- per kg melk, met 10 % aflossing en 5% rente
- 2) Duurzaamheid
- 3) 5,1% rente en 2,5% aflossing

